

Com a professor, com pots promocionar l'accés obert?

Una presentació molt breu de l'accés obert

Peter Suber <http://www.earlham.edu/~peters/hometoc.htm>

La literatura d'accés obert (OA) és digital, en línia, sense costos i no està sotmesa a cap mena de restricció derivada de drets d'autor o de concessió de llicència. Internet i el consentiment de l'autor o del titular dels drets d'autor ho fan possible.

La producció de la literatura d'accés obert no és gratuïta, encara que el cost sigui menor en comparació de la literatura publicada convencionalment. No es tracta de decidir si la literatura acadèmica es pot fer amb un cost menor; es tracta més aviat de veure que hi ha vies millors per a pagar factures que cobrar als lectors i crear barreres que impedeixin l'accés. Cada model de negoci per a pagar les factures depèn de la manera en què es faci l'accés obert.

Els recursos educatius en obert (OER)

David Wiley <http://hdl.handle.net/10609/7201>

Durant més d'una dècada, s'ha vingut utilitzant com adjectiu per a modificar una varietat de noms que descriuen el material didàctic. Per exemple, el contingut obert, els recursos educatius oberts, cursos oberts, i els llibres de text oberts són part del discurs actual en l'ensenyament superior. En aquest context, l'adjectiu obert indica que aquests llibres de text i altres recursos d'ensenyament i aprenentatge s'ofereixen lliurement sota una llicència de drets d'autor que atorga un permís a l'usuari per a participar en les activitats de les "4R":

Reutilització: el dret d'utilitzar el contingut en la seva forma inalterada (p.e., fent una còpia de seguretat del contingut).

Revisió: el dret d'adaptar, ajustar, modificar o alterar el contingut en si (p.e., traduir el contingut a un altre idioma).

Recreació: el dret de combinar el contingut original o revisat amb un altre contingut per crear-ne de nou (p.e., incorporar el contingut en un *mashup*).

Redistribució: el dret a compartir còpies dels continguts originals, revisions, o combinacions amb d'altres (p.e., lliurar una còpia del contingut a un amic).

ESCENARI: PROFESSOR NECESSITA MATERIAL

En el moment de dissenyar una assignatura, el Professor dissenya les activitats i selecciona els recursos que els estudiants hauran de consultar per superar aquestes activitats i, així, adquirir les competències marcades en el pla docent.

Aquests recursos poden ser de diferent casuística: pot ser un manual creat des de zero; o bé un manual que ja existeixi en algun dels repositoris de continguts oberts, traduït i adaptat, si cal; o bé una selecció de lectures d'articles de revistes científiques, ja siguin d'accés obert o accessibles des de la biblioteca.

CASOS A LA UOC

- Alguns professors han exigint als seus estudiants que, com a condició prèvia per a corregir els seus treballs, els estudiants els havien de dipositar al repositori institucional, l'O2. Posteriorment, el professor pot destacar aquells treballs que han obtingut una millor qualificació per tal que serveixin com a referent a futurs estudiants. Per exemple, podeu veure alguns dels treballs dels estudiants de [multimèdia](#).
- Un professor d'història del món clàssic va dedicar-se a completar articles de la wikipedia relacionats amb la seva matèria, per poder-los utilitzar com a materials complementaris de l'assignatura. Es veu editar, per exemple, l'article dedicat a Soló: <http://ca.wikipedia.org/wiki/Sol%C3%B3>.
- Un professor d'informació i documentació ha creat un material educatiu a Wikieducator, posant-lo a l'abast de tota la comunitat educativa. El podeu veure a <http://wikieducator.org/TDR>.

Cerca OER per utilitzar-los a l'aula

Wikieducator és un projecte de la *Commonwealth of Learning*. Consisteix en un wiki on qualsevol persona hi pot crear els seus materials docents de manera lliure i gratuïta. Els materials queden a la disposició de tota la comunitat educativa.

<http://www.wikieducator.org/>

Troba materials d'altres assignatures de la UOC utilitzant el **cercador** (a la *Intrauoc* -> *Recursos d'aprenentatge* -> *Cercador*).

Troba mòduls didàctics en obert a l'**OpenCourseWare de la UOC**

<http://ocw.uoc.edu/>

Troba apunts d'universitats de l'estat a **UNIVERSIA**

<http://ocw.universia.net/ca/>

Troba OER d'arreu del món al cercador **GLOBE**

<http://www.globe-info.org/>

Cerca contingut amb llicències **Creative Commons**

<http://search.creativecommons.org/?lang=ca>

Utilitza imatges i fotografies lliures de drets

En domini públic, com ara a **The Commons** de Flickr

<http://www.flickr.com/commons>

Cerca articles en revistes d'accés obert al **Directory of Open Access Journals**

<http://www.doaj.org/>

DIPOSITA A L'O2 EN 4 PASSOS

Guia per al dipòsit de Materials Docents

http://biblioteca.uoc.edu/docs_elec/repositori/MaterialsDocentsO2Guia_cat.pdf

Aquest text és una adaptació lliure dels [International Handouts](#) de l'Earlham College al web de l'[Open Access Week](#).

© 2011 Universitat Oberta de Catalunya. [Biblioteca Virtual](#). Aquesta obra està subjecta a una llicència de [Reconeixement 3.0 de Creative Commons](#)